

กฎหมายป้องกันการผูกขาดทางการค้าสหรัฐอเมริกาในมุมมองด้านอุตสาหกรรมกีฬา U.S. Antitrust Law in Sports Industry Perspectives

ปีติเทพ อยู่ยืนยง

Pedithep Youyuenyong

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Faculty of Law, Chiang Mai University

Received: 6 March 2023

Revised: 18 April 2023

Accepted: 15 May 2023

บทคัดย่อ

เป้าหมายของกฎหมายป้องกันการผูกขาดทางการค้าก็เพื่อจำกัดการใช้อำนาจเหนือตลาดของบริษัทขนาดใหญ่และภาคอุตสาหกรรมที่มาแข่งขันในตลาดไม่ให้มีพฤติกรรมผูกขาดทางการค้า ผ่านการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรมและมีบทบัญญัติสำหรับคุ้มครองผู้บริโภค ในสหรัฐอเมริกา กฎหมายป้องกันการผูกขาดทางการค้าเป็นกฎหมายที่ใช้จำกัดการแสดงผลการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม สร้างความมั่นใจว่าผู้ประกอบการรายหนึ่งรายใดหรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดจะไม่แสดงผลการแข่งขันทางการค้าอย่างไม่สมเหตุผล ด้วยการช่วงชิงให้ได้มาหรือการรักษาอำนาจผูกขาดตลาดเอาไว้แก่ตนหรือกลุ่มของตน บทบัญญัติของสหรัฐอเมริกาเช่นนี้ห้ามการปฏิบัติในธุรกิจที่ไม่เป็นธรรมในลักษณะที่ให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริงหรือเอาเปรียบผู้บริโภคในตลาดที่มีการแข่งขันยุคใหม่ อย่างไรก็ตาม ข้อดีหลักเกณฑ์ว่าด้วยกิจกรรมและการแข่งขันในกีฬาสากล รวมทั้งการใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาและคำวินิจฉัยขององค์กรวินัยข้อพิพาทภายในลีกกีฬาในสหรัฐอเมริกา (การรวมตัวกันของทีมกีฬาในสหรัฐอเมริกา) มักได้รับการยกเว้นไม่ให้ถือเป็นหลักเกณฑ์หรือพฤติกรรมผูกขาดทางการค้าหรือพยายามที่จะผูกขาดทางการค้าในกฎหมายป้องกันการผูกขาดทางการค้าสหรัฐอเมริกา บทความฉบับนี้มุ่งวิเคราะห์รูปแบบทางธุรกิจของลีกกีฬาอาชีพในสหรัฐอเมริกา บทความฉบับนี้ยังอธิบายว่าเหตุใดจึงต้องมีการควบคุมการควบคุมรวมกิจการและการปฏิบัติทางธุรกิจที่ไม่เป็นธรรมในลักษณะที่เป็นการลดการแข่งขันในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬา ตลอดจนกล่าวถึงอุปสรรคในการปรับใช้กฎหมายป้องกันการผูกขาดทางการค้าสหรัฐอเมริกาสำหรับป้องกันพฤติกรรมผูกขาดทางการค้าในธุรกิจกีฬาสหรัฐอเมริกา บทความฉบับนี้กล่าวโดยสรุปว่าผู้ประกอบการธุรกิจการค้าในอุตสาหกรรมกีฬาสหรัฐอเมริกาจะได้ประโยชน์จากกฎหมายป้องกันการผูกขาดทางการค้าสหรัฐอเมริกาอย่างไร

คำสำคัญ: กฎหมายป้องกันการผูกขาดทางการค้า การแข่งขันทางการค้า สหรัฐอเมริกา มุมมอง อุตสาหกรรมกีฬา

Abstract

The purpose of antitrust laws is to enhance the limiting the market power of any big business and industrial competitors through the promotion of fair competition and provision for consumer protection. In the United States (U.S), antitrust laws is in place to limiting anti-competitive behaviour, ensuring that a single business or group of businesses that unreasonably restrains competition by acquiring or maintaining monopoly power. These laws, in principle, prohibit unfair business practices that unreasonably distort and exploit consumers in the modern competitive market. However, the requirements for ruling activities and competitions in global sports to include in their administrative and judicial decisions as to the extent to which U.S. sports leagues (An association of U.S. sports teams) are carrying out sports and commercial activities in the U.S. sports industry context that have been exempted from an unlawful monopoly or an attempt to monopolize the U.S. sports industry defined under the U.S. antitrust laws. The paper provides an analysis of unique business model of the U.S. professional sports league. It explains why there is a need for controlling mergers and unfair business practices that would reduce a sports market's competition. It also sets out the main obstacles for using U.S. antitrust laws to prevent anti-competitive behaviour in in the U.S. sports business. It conclusively illustrates that business and commercial practitioners in the U.S. sports Industry would benefit from the U.S. antitrust laws.

Keywords: Antitrust Law, Competition, United States, Perspectives, Sports Industry

1. บทนำ (Introduction)

ธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาในสหรัฐอเมริกา (Sports Business and Industry in United States (U.S.)) ประกอบด้วยองค์กรธุรกิจกีฬาเพื่อแสวงหากำไรหรือองค์กรกีฬาที่ดำเนินกิจการเพื่อแสวงหารายได้ ซึ่งธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาประกอบด้วยกิจกรรมผลิตสินค้า กิจกรรมจำหน่ายสินค้าหรือกิจกรรมให้บริการอย่างหนึ่งอย่างใด แล้วกิจกรรมในทำนองนี้ก็ต้องมีผู้ผลิตสินค้า ผู้ซื้อสินค้า ผู้จำหน่ายสินค้าหรือผู้ให้บริการมาเป็นองค์ประกอบของกิจกรรม อีกทั้งบุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกิจกรรมในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาเหล่านี้มีส่วนสำคัญที่ทำให้กลไกราคาหรือกลไกตลาดดำเนินไปในลักษณะที่ราคาสินค้าที่วางจำหน่ายหรือค่าธรรมเนียมการให้บริการในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งขึ้นและลงตามแรงของอุปสงค์และอุปทาน องค์กรธุรกิจกีฬาเพื่อแสวงหากำไรหรือองค์กรกีฬาที่ดำเนินกิจการเพื่อแสวงหารายได้ในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬามักประกอบด้วยผู้ประกอบการธุรกิจหลายราย แต่ละรายอาจกำหนดราคาหรือปริมาณการขายสินค้าหรือการให้บริการของตนได้ เพื่อให้ตนได้กำไรสูงสุดหรือได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ตนพึงพอใจ

การแข่งขันในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลระหว่างภาคธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาดำเนินไปในสหรัฐอเมริกาต่างมุ่งแสวงหารายได้หรือประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อลูกค้า (Consumers in Sports Business Industry) ของตน รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬา (Stakeholders in Sports Business Industry) และผู้เข้าร่วมกิจกรรมกีฬา (Sports Participants) ไม่ว่าจะเป็นการแสวงหารายได้จากสินค้าและบริการที่ตนได้จัดให้มีไว้บริการลูกค้าในธุรกิจอุตสาหกรรมของตนหรือการใช้ช่องทางหนึ่งช่องทางใดแสวงหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมกีฬา

ลีกการแข่งขันกีฬาอาชีพในสหรัฐอเมริกา (Professional Sports Leagues in U.S.) เกิดจากการรวมตัวของสโมสรกีฬาอาชีพ (Professional Sports Clubs) ที่มารวมกลุ่มกันในลักษณะแฟรนไชส์ (Franchise System) โดยที่บรรดาสโมสรกีฬาอาชีพต่างยินยอมให้ลีกการแข่งขันกีฬาอาชีพเป็นเจ้าของสิทธิ (Franchisor) ที่มีอำนาจกำกับดูแลและปกครองควบคุมบรรดาสโมสรกีฬาอาชีพในฐานะที่เป็นผู้รับสิทธิ (Franchisee) (บางตำราเรียกว่าสโมสรผู้รับสิทธิ (Franchise Clubs)) (Shropshire, 1990) ให้เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาที่ลีกการแข่งขันกีฬาอาชีพเจ้าของสิทธิเป็นผู้จัดและพร้อมกับดำเนินธุรกิจภายใต้การบริหารปกครองและกำกับดูแลของลีกการแข่งขันกีฬาอาชีพในฐานะเจ้าของสิทธิ ซึ่งเป็นสโมสรกีฬาอาชีพในฐานะผู้รับสิทธิจะมีสิทธิตามสัญญา (Contractual Rights) ดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมในรูปแบบที่ลีกการแข่งขันกีฬาอาชีพในฐานะเจ้าของสิทธิได้กำหนดเอาไว้และเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาในระบบลีกการแข่งขันกีฬาอาชีพในฐานะเจ้าของสิทธิ พร้อมกับต้องให้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อตอบแทนลีกการแข่งขันกีฬาอาชีพในฐานะเจ้าของสิทธิ (Surdam, 2015) ในขณะที่เดียวกันสโมสรกีฬาอาชีพในฐานะที่เป็นผู้รับสิทธิก็ต้องยินยอมผูกพันตนจะปฏิบัติตามกฎกติกาเกี่ยวกับการแข่งขันกันกีฬาที่ลีกการแข่งขันกีฬาอาชีพเป็นผู้จัดการแข่งขันกับต้องยินยอมผูกพันจะปฏิบัติตามกฎกติกาเกี่ยวกับการบริหารปกครองสโมสรกีฬาอาชีพในฐานะที่เป็นสมาชิกผู้รับสิทธิที่ยอมตนจะอยู่ภายใต้การบริหารปกครองของลีกการแข่งขันกีฬาอาชีพ (Cyrenne, 2009) อีกประการหนึ่งสโมสรกีฬาอาชีพที่จะได้รับสิทธิให้เป็นผู้รับสิทธิและเข้ามาเป็นสมาชิกของลีกการแข่งขันกีฬาอาชีพในสหรัฐอเมริกา ก็จะต้องได้ได้รับความยินยอมจากสมาชิกปัจจุบัน (Current Members) ถ้าสมาชิกปัจจุบันมีมติเสียงข้างมากไม่ยอมรับสโมสรกีฬาอาชีพเข้ามาเป็นสมาชิกใหม่ (New Members) สโมสรกีฬาอาชีพนี้ก็อาจไม่สามารถลงทำการแข่งขันในลีกการแข่งขันกีฬาอาชีพในสหรัฐอเมริกาได้

สโมสรกีฬาอาชีพในฐานะที่เป็นผู้รับสิทธิในแต่ละเมืองอาจจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพในเมืองของตน (ในนามของลีกการแข่งขันกีฬาอาชีพในสหรัฐอเมริกา) แต่จัดได้เฉพาะในเขตพื้นที่เมืองที่ตนรับผิดชอบหรือสิทธิในเขตพื้นที่ที่อยู่ในเขตอำนาจของตนเท่านั้น (Territorial Rights) อาทิ เขตพื้นที่เมืองหลวงของรัฐ (Capital Areas) หรือเมืองที่ใหญ่ที่สุดของรัฐ (Metropolitan Areas) ที่มีจำนวนหรือขนาดของประชากรที่เป็นผู้ชมการแข่งขันกีฬาที่เป็นสมาชิกแฟนคลับสโมสรกีฬาอาชีพเป็นจำนวนมาก

อำนาจในการบริหารปกครองบรรดาสมาชิก (หรือผู้รับสิทธิ) ของลีกการแข่งขันกีฬา ไม่เพียงช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดระเบียบการบริหารปกครองการดำเนินกิจกรรมกีฬาหรือการจัดการแข่งขันกีฬาตลอดจนจัดวางความสัมพันธ์เชิงบริหารปกครองระหว่างลีกการแข่งขันกีฬากับบรรดาสมาชิกภายใต้ระบบลีกการแข่งขันกีฬาเท่านั้น แต่ลีกการแข่งขันกีฬาอาจใช้อำนาจในการออกกฎระเบียบมาบริหารปกครองบรรดาสมาชิกและแสวงหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการบริหารปกครองบรรดาสมาชิกไปในคราวเดียวกัน ในขณะที่เดียวกันลีกการแข่งขันกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาก็มีนโยบายแพร่หลายในสหรัฐอเมริกา อาทิ อเมริกันฟุตบอล (American Football) เบสบอล (Baseball) บาสเกตบอล (Basketball) ฮอกกี้ (Hockey) และฟุตบอล (Soccer) ดำเนินการบริหารปกครองและธุรกิจอุตสาหกรรมในชนิดกีฬาหนึ่งชนิดกีฬาใดเพียงไม่กี่ราย ซึ่งลักษณะการบริหารปกครองบรรดาสมาชิก มีลักษณะโครงสร้างการบริหารปกครองกีฬาและการทำธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาเพียงไม่กี่ราย (หรือเพียงรายเดียว) ทำให้ลีกการแข่งขันกีฬาในฐานะเจ้าของสิทธิมีอำนาจกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ของตนหรือกำหนดอัตราค่าบริการในธุรกิจอุตสาหกรรมของตน รวมทั้งกำหนดประเพณีปฏิบัติทางการค้าที่ได้มีการปฏิบัติจนได้รับการยอมรับกันในระบบลีกการแข่งขันกีฬา แล้วนำประเพณีทางการค้าเช่นนี้มาสร้างเป็นกฎเกณฑ์ให้บรรดาสมาชิกยึดถือปฏิบัติ ทั้งยังใช้เป็นบรรทัดฐานในการตกลงเจรจากับบุคคลภายนอกที่ต้องการเข้ามาทำข้อตกลงหรือข้อสัญญากับลีกการแข่งขันกีฬา ให้บุคคลภายนอกจำต้องยินยอมดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมของตน ตามระบบที่ลีกการแข่งขันกีฬาในฐานะเจ้าของสิทธิได้กำหนด

เอาไว้อย่างเคร่งครัด รวมทั้งยอมรับที่จะปฏิบัติในธุรกิจการค้าภายใต้รูปแบบการดำเนินธุรกิจการค้าที่เลิกการแข่งขันที่กำหนดเอาไว้ โดยบุคคลภายนอกต้องจ่ายเงินหรือยอมให้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างหนึ่งอย่างใดสำหรับให้ได้สิทธิที่จะได้มาซึ่งประโยชน์ในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาที่เลิกการแข่งขันกีฬาเป็นผู้จัด (หรือเป็นผู้กำกับดูแล) รวมไปถึงอาจต้องยอมจ่ายค่าตอบแทนหรือประโยชน์ทางเศรษฐกิจอื่นใดตามผลประโยชน์อันเนื่องมาจากการใช้สิทธิของเลิกการแข่งขันกีฬาในฐานะเจ้าของสิทธิ ด้วยเหตุผลทั้งปวงที่กล่าวมาเลิกการแข่งขันกีฬาอาจมีพฤติกรรมในการดำเนินธุรกิจการค้าของตนในทำนองที่เป็นการผูกขาด (Monopoly Behaviour) สำหรับกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดสำหรับควบคุมตลาดในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาในชนิดกีฬาของตน (Ross, 2001) เท่ากับว่าเลิกการแข่งขันกีฬามีช่องทางใช้อำนาจในการบริหารปกครองบรรดาสมาชิกหรือมีโอกาสใช้รูปแบบการดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมของตนในทำนองที่เป็นการใช้อำนาจผูกขาด (Monopoly Power) ในการกำหนดราคาค่าผลิตภัณฑ์ของตนหรือกำหนดอัตราค่าบริการในธุรกิจอุตสาหกรรมของตนได้อย่างอิสระ

แม้เลิกการแข่งขันกีฬาในสหรัฐอเมริกาสามารถกำหนดกฎระเบียบทางการค้าของตนมาใช้ในสัญญาทางพาณิชย์ระหว่างเลิกการแข่งขันกีฬาในฐานะเจ้าของสิทธิกับบรรดาสมาชิกในฐานะผู้รับสิทธิ ตลอดจนมีอำนาจกำหนดราคาค่าผลิตภัณฑ์หรืออัตราค่าบริการในชนิดกีฬาที่ตนมีอำนาจบริหารปกครองได้โดยไม่ถูกจำกัดด้วยข้อตกลงหรือเงื่อนไขใด ๆ อีกทั้งยังมีอำนาจสร้างข้อจำกัดบางประการในทำนองที่ลดโอกาสในการเกิดเลิกการแข่งขันกีฬาใหม่ ๆ ในชนิดกีฬาเดียวกัน แต่เลิกการแข่งขันกีฬาในสหรัฐอเมริกาย่อมมีความเป็นอิสระ (Autonomy) ในการบริหารปกครองบรรดาสมาชิกของตน ภายใต้ฐานแนวคิดที่ว่า การจัดระบบบริหารปกครองกีฬาสากลในแต่ละชนิดกีฬามีอำนาจบริหารปกครองบรรดาสมาชิกของตน โดยเป็นอิสระจากการเมืองภายในประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อตอบสนองทั้งประโยชน์ของลีกกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาและประโยชน์ของบรรดาสมาชิกของเลิกการแข่งขันกีฬานั้น ๆ นั้นหมายความว่าเลิกการแข่งขันกีฬามีอำนาจในการทำกับดูแลบรรดาสมาชิก (Self-Regulation) เพื่อมุ่งรักษาประโยชน์ของบรรดาสมาชิกที่เข้ามาอยู่ภายใต้การบริหารปกครองของเลิกการแข่งขันกีฬา จึงมีคำถามตามมาว่ารัฐจะสามารถบังคับกฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้า (Antitrust Law) มาควบคุมหรือแทรกแซงการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมของเลิกการแข่งขันกีฬาในสหรัฐอเมริกาได้หรือไม่ ทั้ง ๆ ที่รูปแบบการดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมของเลิกการแข่งขันกีฬาในสหรัฐอเมริกาสอดคล้องกับระบบการบริหารปกครองตนเองและการใช้อำนาจอิสระในการปกครองตนเองของแต่ละเลิกการแข่งขันกีฬา เพื่อวางกฎระเบียบเกี่ยวกับกิจกรรม เพื่อการบริหารปกครองในลีกการแข่งขันกีฬาหรือออกคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้กระทำการฝ่าฝืนกฎระเบียบที่เลิกการแข่งขันกีฬาได้วางเอาไว้ บทความฉบับนี้จึงมุ่งศึกษากฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้าสหรัฐอเมริกา (U.S. Antitrust Law) หรือกฎหมายต่อต้านควมรวมธุรกิจการค้าและการปฏิบัติในทางธุรกิจอันนำไปสู่การผูกขาดในตลาดสินค้าและบริการที่เป็นเหตุที่ทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมในตลาดสินค้าและบริการ รวมทั้งคำพิพากษาของศาลสหรัฐอเมริกาอันเป็นบ่อเกิดของกฎหมายต่อต้านการผูกขาด (Federal Trade Commission, 2023) ผ่านมุมมองของระบบธุรกิจอุตสาหกรรมและการใช้อำนาจบริหารปกครองบรรดาสมาชิกของเลิกการแข่งขันกีฬาในสหรัฐอเมริกา

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมกับระบบการบริหารปกครองตนเองของเลิกการแข่งขันกีฬาในสหรัฐอเมริกา

การดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมกับระบบการบริหารปกครองตนเองของเลิกการแข่งขันกีฬาในสหรัฐอเมริกามีความสัมพันธ์กัน เพราะการใช้อำนาจอิสระในการปกครองตนเองของแต่ละเลิกการแข่งขันกีฬาในสหรัฐอเมริกานำไปสู่การสร้างกฎระเบียบทางการค้ากำกับกับการทำข้อตกลงระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย

หรือหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นข้อตกลง (Agreements) ระหว่างลีกการแข่งขันกีฬา กับบรรดาสมาชิกหรือระหว่างบรรดาสมาชิกด้วยกัน ให้ยอมเข้ามาผูกพันกันว่าจะกระทำการที่ก่อสิทธิ เปลี่ยนแปลงสิทธิ โอนสิทธิ สงวนสิทธิ และระงับซึ่งสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด (Ross, 1990) ในขณะเดียวกันหากบุคคลภายนอกที่ไม่ได้เป็นสมาชิกแต่ต้องการจะเข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือเข้าร่วมกิจกรรมของลีกการแข่งขันกีฬาในสหรัฐอเมริกา ก็จะต้องยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบทางการค้าของลีกการแข่งขันกีฬาด้วย แม้กฎระเบียบเช่นนี้จะดูเหมือนว่าเป็นกฎเกณฑ์ที่บังคับใช้เฉพาะลีกการแข่งขันกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา แล้วกฎเกณฑ์นี้ก็สร้างขึ้นโดยลีกการแข่งขันกีฬา โดยมีเป้าหมายเพื่อนำมากำหนดความสัมพันธ์ระหว่างลีกการแข่งขันกีฬาและ/หรือบรรดาสมาชิกด้วยกันเองเท่านั้น อย่างไรก็ตามการดำเนินธุรกิจในรูปแบบลีกการแข่งขันกีฬาแต่ละชนิดกีฬาในสหรัฐอเมริกามีเพียงไม่กี่ราย (หรือมีแต่เพียงรายเดียว) แล้วลีกการแข่งขันกีฬาที่มีเพียงไม่กี่รายนี้เช่นนี้ก็มีอำนาจบริหารปกครองกีฬาในชนิดกีฬาของตน เช่นนี้เท่ากับว่าทั้งบรรดาสมาชิกหรือบรรดาผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิก ต่างก็ต้องยอมรับหลักเกณฑ์และยอมรับกฎระเบียบของลีกการแข่งขันกีฬาไปปรับใช้ประหนึ่งว่าเป็นกฎเกณฑ์ในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา ผลที่ตามมาย่อมทำให้กฎระเบียบของลีกการแข่งขันกีฬาได้กลายสภาพไปเป็นกฎเกณฑ์กำกับควบคุมการดำเนินการค้าในธุรกิจอุตสาหกรรมของแต่ละชนิดกีฬา เท่ากับว่าลีกการแข่งขันกีฬาในสหรัฐอเมริกาสามารถสร้างกฎเกณฑ์มากำหนดทิศทางของตลาดสินค้าและบริการของธุรกิจการค้าในชนิดกีฬาของตน รวมไปถึงอาจสร้างกฎกติกาบางฉบับหรือดำเนินมาตรการบางอย่างสกัดกั้นไม่ให้เกิดลีกการแข่งขันกีฬาในชนิดกีฬาเดียวกันขึ้นมาใหม่ เท่ากับว่าปิดโอกาสไม่ให้เกิดลีกการแข่งขันกีฬาในชนิดกีฬาเดียวกันรายใหม่เข้าสู่ตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาในสหรัฐอเมริกา แล้วรูปแบบการดำเนินธุรกิจแบบแฟรนไชส์ก็เอื้อต่อการสร้างรากฐานให้ลีกการแข่งขันกีฬาในฐานะเจ้าของสิทธิมีพฤติกรรมที่เอื้อประโยชน์ต่อการแสวงหากำไรหรือประโยชน์ทางเศรษฐกิจอื่นใดเพื่อสะสมทุน รวมไปถึงรูปแบบการดำเนินธุรกิจของลีกกีฬาบางอย่างก็เอื้อประโยชน์เฉพาะแก่บรรดาสมาชิกและไม่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามาเป็นสมาชิกในระบบลีกการแข่งขันกีฬาได้โดยง่าย ตัวอย่างเช่น หากสโมสรกีฬาอาชีพรายหนึ่งรายใดต้องการเข้าร่วมเป็นสมาชิกลีกการแข่งขันกีฬา ก็ต้องผ่านการรับรอง (Approved) จากบรรดาสมาชิกด้วยการลงคะแนนเสียงเห็นชอบจากบรรดาสมาชิก (Affirmative Vote of the Members) ให้สโมสรกีฬาอาชีพสามารถเข้ามาเป็นสมาชิกใหม่ของลีกการแข่งขันกีฬา (New Member) และมีสิทธิเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาที่ลีกการแข่งขันกีฬาเป็นผู้จัดได้ สโมสรกีฬาอาชีพที่เข้ามาเป็นสมาชิกก็จะกลายเป็นผู้รับสิทธิ สามารถดำเนินธุรกิจการค้าภายใต้การบริหารและระบบธุรกิจของลีกการแข่งขันกีฬาในฐานะเจ้าของสิทธิ ซึ่งสโมสรกีฬาอาชีพที่เข้ามาเป็นสมาชิกในฐานะผู้รับสิทธิจะต้องดำเนินธุรกิจการค้าตามกฎระเบียบของลีกการแข่งขันกีฬาในฐานะเจ้าของสิทธิ ไม่ว่ากฎระเบียบนั้นจะเป็นกฎระเบียบว่าด้วยการแข่งขันกีฬาก็ดีหรือกฎระเบียบว่าด้วยธุรกิจการค้าเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาก็ตาม พร้อมกับยินยอมมอบเงินหรือประโยชน์ทางเศรษฐกิจอื่นใดแก่ลีกการแข่งขันกีฬาในฐานะเจ้าของสิทธิ เป็นต้น

ระบบการบริหารปกครองตนเองของลีกการแข่งขันกีฬาที่วางกฎระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมของแต่ละชนิดกีฬาในสหรัฐอเมริกา มุ่งหมายที่จะสร้างความเป็นธรรมในการแข่งขันกีฬาระหว่างบรรดาสมาชิกและส่งเสริมให้เกิดความสงบเรียบร้อยปราศจากข้อขัดแย้งอันเนื่องมาจากการทำธุรกิจการค้าระหว่างบรรดาสมาชิก แต่ลีกการแข่งขันกีฬาที่สามารถก็ทำตนประหนึ่งผู้ใช้อำนาจควบคุมกลไกตลาดธุรกิจการค้าชนิดกีฬาเดียวกัน โดยอาศัยการใช้อำนาจออกกฎระเบียบของตนมาเป็นเครื่องมือสกัดกั้นหรือปิดกั้นไม่ให้สโมสรกีฬาอาชีพรายอื่น ๆ (ที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิกของลีกการแข่งขันกีฬา) สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาที่ลีกการแข่งขันกีฬาเป็นผู้จัดหรือเข้าร่วมแข่งขันทางธุรกิจในตลาดธุรกิจการค้าในชนิดกีฬานั้นๆ อย่างเสรี อีกทั้งรูปแบบการดำเนินธุรกิจแบบแฟรนไชส์และระบบการบริหารปกครองบรรดาสมาชิกของลีกการแข่งขันกีฬาในสหรัฐอเมริกาก็ไม่เปิดโอกาสให้สโมสรกีฬาอาชีพที่ก่อตั้งขึ้นมาใหม่ (ที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิกของลีก

การแข่งขันกีฬา) ให้ได้รับโอกาสให้เข้ามาเป็นสมาชิกของลีกการแข่งขันกีฬาได้ในทุกกรณี คงมีเพียงสโมสรกีฬาอาชีพที่ก่อตั้งขึ้นมาใหม่ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนและผ่านกระบวนการลงคะแนนเสียงเห็นชอบจากบรรดาสมาชิกให้สโมสรกีฬาอาชีพดังกล่าวสามารถเข้ามาเป็นสมาชิกใหม่ของลีกการแข่งขันกีฬาได้เท่านั้น กฎระเบียบที่สร้างขึ้นโดยลีกการแข่งขันกีฬามุ่งบังคับใช้กับความสัมพันธ์ระหว่างลีกการแข่งขันกีฬากับบรรดาสมาชิกหรือระหว่างบรรดาสมาชิกด้วยกัน โดยลีกการแข่งขันกีฬาสามารถใช้อำนาจบริหารปกครองบรรดาสมาชิกและบรรดาสมาชิกก็ต้องยอมทำธุรกิจการค้าไม่ให้ฝ่าฝืนกฎระเบียบที่ลีกการแข่งขันกีฬาได้กำหนดเอาไว้อย่างเคร่งครัด อย่างไรก็ตามบรรดาสมาชิกต้องยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบของลีกการแข่งขันกีฬาอย่างเคร่งครัดโดยแทบไม่เปิดโอกาสให้บรรดาสมาชิกสามารถต่อรองหรือตกลงกันได้เป็นอย่างอื่นให้ผิดแผกแตกต่างไปจากกฎระเบียบที่ลีกการแข่งขันกีฬาได้กำหนดเอาไว้

อีกประการหนึ่ง ลีกการแข่งขันกีฬาในสหรัฐอเมริกาอาจร่วมกับลีกการแข่งขันกีฬาตั้งแต่ 2 ลีกขึ้นไป ทำข้อตกลงที่จะร่วมลงทุนจัดลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติ (International Sports League) เพื่อดำเนินธุรกิจการค้าร่วมกันให้ได้มาซึ่งกำไรหรือประโยชน์ทางเศรษฐกิจอื่นใด โดยการทำข้อตกลงเช่นว่านี้ถือว่าเป็นข้อตกลงสร้างกิจการร่วมค้า (Joint Venture) ระหว่างลีกการแข่งขันกีฬา (Farzin, 2015) ซึ่งอาจเป็นการทำข้อตกลงที่จะร่วมลงทุนจัดการลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติระหว่างลีกการแข่งขันกีฬาภายในประเทศด้วยกันหรือระหว่างลีกการแข่งขันกีฬาภายในประเทศกับลีกการแข่งขันกีฬานอกประเทศ โดยข้อตกลงสร้างกิจการร่วมค้าต้องมีการกำหนดสัดส่วนการถือหุ้น พร้อมกำหนดสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน ข้อตกลงที่จะร่วมลงทุนจัดการลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติถือเป็นข้อตกลงต่างตอบแทนซึ่งลีกการแข่งขันกีฬาที่เป็นคู่ตกลงในข้อตกลงดังกล่าวต่างฝ่ายต่างก็มีหนี้ต้องชำระตอบแทนซึ่งกันและกัน ในทำนองที่คู่ตกลงแต่ละฝ่ายต่างเป็นทั้งลูกหนี้และเจ้าหนี้ในข้อตกลงเดียวกัน (Ross and Szymanski, 2006) การร่วมลงทุนจัดการลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติระหว่างลีกการแข่งขันกีฬาตั้งแต่ 2 ลีกขึ้นไป ส่งผลต่อการจัดลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติขนาดใหญ่ ที่มีความจำเป็นต้องใช้ทุนในการดำเนินการ อาทิ เงิน ทรัพย์สินและแรงงาน เป็นจำนวนมาก การรวมตัวของลีกการแข่งขันกีฬาตั้งแต่ 2 ลีกขึ้นไปในรูปแบบกิจการร่วมค้าย่อมทำให้เกิดลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติที่มีอำนาจบริหารปกครองบรรดาสมาชิกที่เข้ามาร่วมกิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือกิจกรรมกีฬาของลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติดังกล่าวร่วมกัน (Joint Control) (Devlin and Jacobs, 2011) ในขณะเดียวกันลีกการแข่งขันกีฬาที่มาร่วมกันก่อตั้งเป็นลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติก็มีความร่วมกันควบคุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือกำกับธุรกิจการค้าของลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติที่เป็นกิจการร่วมค้า (Rosenbaum, 1987) กล่าวอีกนัยหนึ่งการที่ลีกการแข่งขันกีฬาในสหรัฐอเมริกาอาจร่วมกับลีกการแข่งขันกีฬาตั้งแต่ 2 ลีกขึ้นไปทำข้อตกลงที่จะร่วมลงทุนจัดลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติในลักษณะที่เป็นกิจการร่วมค้าย่อมก่อให้เกิดการดำเนินธุรกิจการค้าลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติดังกล่าวใหม่ ๆ ในสหรัฐอเมริกา เป็นประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจต่อการแสวงหารายได้ของลีกการแข่งขันกีฬาจากการขายผลิตภัณฑ์หรือให้บริการของลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติ และผู้ชมการแข่งขันกีฬาในฐานะผู้บริโภคก็อาจมีช่องทางบริโภคผลิตภัณฑ์หรือรับบริการจากลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติ แต่การลงทุนจัดลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติในลักษณะที่เป็นกิจการร่วมค้าก็ย่อมมีโอกาสทำให้การแข่งขันในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาตลาดลงอย่างยืดยาว จนอาจสุ่มเสี่ยงว่าลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติในลักษณะที่เป็นกิจการร่วมค้าจะสร้างอำนาจเหนือไปผูกขาดตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬา (Risk of Anticompetitive Harm) เพราะลีกการแข่งขันกีฬานานาชาติก็ย่อมมีอำนาจในการตรากฎระเบียบเพื่อบริหารปกครองบรรดาสมาชิกและพัฒนากฎระเบียบเพื่อให้บรรดาสมาชิกดำเนินธุรกิจการค้าไปในทิศทางที่ตนต้องการ

อย่างไรก็ตามการร่วมลงทุนจัดตั้งกิจการแข่งขันกีฬานานาชาติในลักษณะที่เป็นกิจการร่วมค้าก็เกิดขึ้นมาจากข้อตกลงสร้างกิจการร่วมค้าเท่านั้น แต่ไม่ใช้การควบรวมกิจการ (Merger) แต่อย่างใด เพราะกิจการร่วมค้าเป็นเพียงรวมตัวกันระหว่างกิจการแข่งขันกีฬาตั้งแต่ 2 สิกขึ้นไป เพื่อดำเนินกิจการกิจการแข่งขันกีฬานานาชาติภายใต้ข้อตกลงกิจการร่วมค้าที่จะแบ่งผลกำไรหรือผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจตามสัดส่วนของการลงทุน โดยที่กิจการแข่งขันกีฬาที่เข้าร่วมกิจการร่วมค้านั้น ก็ยังคงดำเนินธุรกิจการค้าในกิจการแข่งขันกีฬาของตนดั้งเดิม การดำเนินกิจการร่วมค้าไม่ทำให้กิจการแข่งขันกีฬาเดิมสิ้นสภาพการบริหารปกครองบรรดาสมาชิกของตนไป และกิจการแข่งขันกีฬานานาชาติที่เกิดขึ้นใหม่ก็มีอำนาจบริหารปกครองเฉพาะบรรดาสมาชิกของตนเท่านั้น

3. กฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้าสหรัฐอเมริกา (Sherman Act) กับธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาในสหรัฐอเมริกา

กฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้าสหรัฐอเมริกา (กฎหมาย Sherman Antitrust Act of 1890 หรือตำราส่วนใหญ่มักเรียกกฎหมาย Sherman Act) เป็นกฎหมายแม่บทที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจำกัดทางการค้า (Restraint of Trade) และมาตรการควบคุมพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมในเชิงที่ป้องกันห้ามปรามไม่ให้เกิดพฤติกรรมผูกขาดทางการค้า (Antitrust Behaviour) นั้นหมายความว่ากฎหมาย Sherman Act มุ่งสร้างการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรมต่อทุกฝ่ายและป้องกันการรวมหัวกันของผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภคในตลาดสหรัฐอเมริกา จนทำให้ผู้บริโภคไม่มีโอกาสได้เลือกซื้อสินค้าหรือใช้บริการหรือทำให้ผู้บริโภคจำต้องเลือกซื้อสินค้าหรือใช้บริการจากผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมเพียงรายเดียวหรือน้อยราย โดยปราศจากผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมหลายรายในท้องตลาด (Heintel, 1996) ในขณะเดียวกันกฎหมาย Sherman Act ก็มุ่งสกัดกั้น ป้องกันหรือห้ามปรามไม่ให้ผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมใช้อำนาจผูกขาดทางการค้า เหตุที่สหรัฐอเมริกาได้บัญญัติกฎหมาย Sherman Act ขึ้นก็เพื่อส่งเสริมระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเสรี (Free-Market Economy) และสนับสนุนให้เอกชนที่เป็นผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมในตลาดสหรัฐอเมริกามีเสรีภาพในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างเต็มที่ (Grow, 2015) โดยที่ภาครัฐใช้อำนาจและมาตรการตามกฎหมาย Sherman Act เข้าไปแทรกแซงเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในท้องตลาดของผู้ประกอบธุรกิจการค้าเป็นไปอย่างยุติธรรมและก่อให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรไปสู่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง

ในเวลาต่อมากฎหมาย Sherman Act ในฐานะที่เป็นกฎหมายแม่บทได้ถูกนำมาเป็นต้นแบบในการพัฒนาเพิ่มเติมบทบัญญัติที่สกัดกั้นพฤติกรรมการผูกขาดทางการค้าและวางมาตรการเสริมอื่น ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภคหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในตลาดอื่น ๆ ให้ได้รับความเป็นธรรมในการดำเนินธุรกิจการค้าหรือการประกอบอาชีพ (หรือวิชาชีพ) ในตลาดสหรัฐอเมริกา อาทิ กฎหมาย Clayton Antitrust Act of 1914 (หรือตำราส่วนใหญ่มักเรียก Clayton Act) ที่ถูกบัญญัติขึ้นเพื่อขยายความว่าการกระทำใดที่ถือเป็นพฤติกรรมผูกขาดทางการค้าหรือก่อให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมในทำนองที่ทำให้ผู้บริโภคหรือผู้เกี่ยวข้องกับตลาดรายอื่น ๆ ถูกเอารัดเอาเปรียบทางการค้าอย่างไม่เป็นธรรม กฎหมายฉบับนี้กำหนดพฤติกรรมผูกขาดทางการค้าที่เป็นการใช้อำนาจเหนือตลาดโดยมิชอบ (Abuse Dominance) และระบุอย่างชัดเจนว่าพฤติกรรมเช่นนี้เป็นความผิดในทางกฎหมาย เช่น การกำหนดราคาจำหน่ายเพื่อกำจัดคู่แข่ง (Predatory Pricing) การกำหนดเงื่อนไขให้คู่ค้าจำต้องซื้อหรือขายสินค้าหรือบริการจากธุรกิจของตนเท่านั้น

(Exclusive Dealing) และการควบรวมกิจการเพื่อทำลายคู่แข่งรายอื่น ๆ ให้หมดไปจากท้องตลาด (Mergers and Acquisitions For destroying Competitors) เป็นต้น

สำหรับกฎหมาย Sherman Act มีขอบเขตของการบังคับใช้ที่กว้างขวาง ซึ่งครอบคลุมพฤติกรรมจำกัดทางการค้าหรือพฤติกรรมผูกขาดทางการค้าระหว่างมลรัฐ (Interstate Trade) หรือระหว่างมลรัฐกับต่างประเทศ (Foreign Trade) (Robinson, 1957) นั้นหมายความว่ากฎหมายดังกล่าวมุ่งบังคับใช้ต่อการทำข้อตกลงทางการค้าระหว่างองค์กรธุรกิจภายในมลรัฐหนึ่งกับอีกมลรัฐหนึ่งหรือข้อตกลงทางการค้าระหว่างองค์กรธุรกิจภายในมลรัฐหนึ่งกับอีกประเทศหนึ่งเท่านั้น แล้วกฎหมาย Sherman Act มีบังคับใช้กับทุกการทำข้อตกลงหรือทุกการกระทำอันเป็นพฤติกรรมที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ให้ถือว่าเป็นการกระทำที่นำไปสู่การผูกขาดทางการค้าในตลาดสหรัฐอเมริกา

มีคำถามว่าสิทธิการแข่งขันกึ่งในสหรัฐอเมริกาต้องปฏิบัติตามกฎหมาย Sherman Act หรือไม่ คำตอบก็คือสิทธิการแข่งขันกึ่งในสหรัฐอเมริกาและบรรดาสมาชิกที่เป็นสโมสรกีฬาอาชีพในฐานะที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาในสหรัฐอเมริกาก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย Sherman Act และกฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้าฉบับอื่น ๆ อย่างเคร่งครัด นั้นหมายความว่าสิทธิการแข่งขันกึ่งในสหรัฐอเมริกาต้องไม่รวมหัวกันใช้อำนาจเหนือตลาดอย่างไม่เป็นธรรม โดยสิทธิการแข่งขันกึ่งในสหรัฐอเมริกาต้องไม่ทำข้อตกลงอย่างหนึ่งอย่างใดร่วมกันผูกขาด ลดหรือจำกัดการแข่งขันในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาในชนิดกีฬาเดียวกัน ตลอดจนต้องไม่ร่วมกันทำธุรกิจหรือร่วมกันปฏิบัติทางการค้าอย่างไม่เป็นธรรม ในขณะเดียวกันสิทธิการแข่งขันกึ่งในสหรัฐอเมริกาก็ไม่ควรสร้างข้อตกลงทางการค้ากับบรรดาสมาชิกในทำนองที่เป็นการเอารัดเอาเปรียบสโมสรกีฬาอาชีพที่เป็นสมาชิก ด้วยการใช้อำนาจเหนือตลาดของตนหรือร่วมหัวกับสิทธิการแข่งขันกึ่งกีฬาชนิดเดียวกันใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม หรือสร้างอำนาจเหนือตลาด จนอาจนำไปสู่การผูกขาดในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาในชนิดกีฬาของตน อย่างไรก็ตามศาลสหรัฐอเมริกาคือสถาบันตุลาการที่กฎหมายให้อำนาจในการตีความกฎหมาย Sherman Act เอาไว้ในการพิจารณาพิพากษาคดีที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า ศาลสหรัฐอเมริกาก็จะใช้และการตีความกฎหมาย Sherman Act และกฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้าฉบับอื่น ๆ ศาลสหรัฐอเมริกามักพิจารณากฎหมาย Sherman Act ตามตัวอักษรและเจตนารมณ์ของกฎหมาย Sherman Act ควบคู่กันไป อีกประการหนึ่งศาลสหรัฐอเมริกาสถาปนาสร้างคำพิพากษาที่วางกฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐานในบางเรื่องได้ (Rule of Precedent) ซึ่งศาลสูงมักวางกฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐานเอาไว้ให้ศาลที่มีลำดับต่ำกว่าหรือศาลล่างต้องยึดถือกฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐานที่ศาลสูงได้วินิจฉัยเอาไว้ในคดีก่อน ๆ (Principle of Stare Decisis) คำพิพากษาที่ศาลสูงได้เคยวินิจฉัยเอาไว้มักกลายมาเป็นหลักเกณฑ์หรือบรรทัดฐานให้ผู้คนในวงการกีฬายึดถือปฏิบัติตาม รวมไปถึงคำพิพากษาอาจสร้างหลักการหรือข้อยกเว้นทางกฎหมาย (ข้อยกเว้นการกระทำที่ไม่ถือเป็นพฤติกรรมผูกขาดทางการค้า (Antitrust Exemption) ตามกฎหมาย Sherman Act) ให้ผู้คนในสังคมยอมรับนับถือปฏิบัติตาม

4. คดีเกี่ยวกับการผูกขาดทางการค้าในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาในสหรัฐอเมริกา

โดยทั่วไปสิทธิการแข่งขันกึ่งในสหรัฐอเมริกาก็ต้องปฏิบัติตามหรือไม่กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้าสหรัฐอเมริกาอันบ่งบัพัญญัติที่ให้ความคุ้มครองผลประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) โดยเฉพาะอย่างยิ่งป้องกันการผูกขาดตลาดของสิทธิการแข่งขันกึ่งในฐานะที่เป็นผู้ประกอบการกีฬาขนาดใหญ่ในสหรัฐอเมริกาได้และป้องกันไม่ให้เกิดตลาดผูกขาดอันเป็นผลมาจากข้อตกลงระหว่างสิทธิการแข่งขันกึ่งในทำนองที่ส่งผลร้ายแก่ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาหรือผู้บริโภคใน

ตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬา ถ้าลีกการแข่งขันกีฬาทำการทำการหรือดเว้นกระทำการอันฝ่าฝืนบทบัญญัติแล้ว จะกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ โดยที่ลีกการแข่งขันกีฬาจะทำข้อตกลงบางอย่างที่ตกลงเป็นอย่างอื่นผิดแผกแตกต่างไปจากที่กฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้าสหรัฐอเมริกาบัญญัติเอาไว้ไม่ได้หรือทำข้อตกลงว่าจะไม่นำเอากฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้าสหรัฐอเมริกามาใช้ไม่ได้

ศาลสหรัฐอเมริกาได้เคยวินิจฉัยประเด็นการจำกัดการแข่งขันทางการค้า (Restraints of Trade) จากการกระทำของลีกการแข่งขันกีฬา (หรือเจ้าธุรกิจลีกการแข่งขันกีฬา) อันถือเป็นพฤติกรรมใช้อำนาจเหนือตลาดไปจำกัดหรือแทรกแซงเสรีภาพทางการค้าในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจำกัดเสรีภาพทางการค้าในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาด้วยออกกฎกติกาทางการค้าห้ามเจ้าของธุรกิจลีกการแข่งขันกีฬาตั้งแต่ 2 ลีกขึ้นไป (Multiple Leagues) ร่วมกันสร้างเครือข่ายทางธุรกิจเพื่อดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาด้วยการที่บริษัทตั้งแต่ 2 บริษัทขึ้นไปถือหุ้นซึ่งกันและกันหรือถือหุ้นไขว้ (Ban on Cross-Ownership) เพราะลีกการแข่งขันกีฬามองเห็นว่าการถือหุ้นไขว้เช่นนี้คือช่องทางให้ลีกการแข่งขันกีฬาบางรายหรือกลุ่มธุรกิจลีกการแข่งขันกีฬาบางกลุ่มมีอิทธิพลในธุรกิจการค้าในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาเหนือไปกว่าตน ตัวอย่างเช่น คดี National Football League v. North American Soccer League, 459 U.S. 1074 (1982) ที่ศาลสหรัฐอเมริกาเคยวินิจฉัยว่าลีก National Football League (หรือลีก NFL) ใช้อำนาจเหนือตลาดต่อต้านการแข่งขันทางการค้าไปในทำนองที่จำกัดการแข่งขันในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬา (Anti-Competitive Element of the Restraint) ด้วยการออกกฎกติกาของตนห้ามไม่ให้ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมลีกการแข่งขันกีฬารายอื่น ๆ (ไม่ว่าจะเป็นลีกการแข่งขันกีฬาชนิดเดียวกับตนก็ดีหรือต่างชนิดกีฬากับตนก็ตาม) ถือหุ้นซึ่งกันและกันหรือถือหุ้นไขว้เพื่อเกาะกลุ่มทางธุรกิจ ท้ายที่สุดศาลสหรัฐอเมริกาวินิจฉัยว่ากฎกติกาห้ามถือหุ้นซึ่งกันและกันหรือถือหุ้นไขว้เช่นนี้เป็นกระทำที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย Sherman Act เพราะขัดหลักการของกฎหมาย Sherman Act ที่ว่าทำสัญญา (Contracts) การรวมตัวกัน (Combinations) หรือการสมคบกัน (Conspiracies) ที่มีผลให้เกิดการจำกัดการแข่งขันทางการค้าหรือการสมคบคิดรวมหัวกันจำกัดการค้าระหว่างมลรัฐหรือการค้าระหว่างประเทศถือเป็นความผิด เป็นต้น

อีกทั้งเคยมีคดีที่ศาลสหรัฐอเมริกาวินิจฉัยว่าพฤติกรรมในธุรกิจการค้าบางอย่างถือเป็นพฤติกรรมที่เป็นการผูกขาดทางการค้าและพฤติกรรมที่ไม่เป็นการผูกขาดทางการค้า ตัวอย่างเช่น คดี Chicago Professional Sports Ltd. P'ship and WGN v. National Basketball Association, 95 F.3d 593 (7th Cir. 1996) ที่ศาลสหรัฐอเมริกาวินิจฉัยว่าความสัมพันธ์ระหว่างลีก National Basketball Association (หรือลีก NBA) ในฐานะที่เป็นลีกการแข่งขันกีฬาสเกตบอลในสหรัฐอเมริกา (และอเมริกาเหนือ) กับบรรดาสโมสรกีฬาสเกตบอลที่เข้ามาเป็นสมาชิกและร่วมการแข่งขันกีฬาสเกตบอลในลีก NBA หาใช่อยู่บนรากฐานของความสัมพันธ์ในทางกฎหมายที่มีเป้าหมายไปสู่การทำธุรกิจแบบร่วมหัวจมท้ายไปด้วยกัน (Unity of Interest) นั้นหมายความว่าลีก NBA กับบรรดาสมาชิกของลีก NBA ต่างไม่ใช่หน่วยทางเศรษฐกิจเดียวกัน (Single Economic Entity) (McCann, 2017) เพราะลีก NBA กับบรรดาสมาชิกของลีก NBA ต่างคนต่างก็สามารถมีอิสระในการประกอบธุรกิจหรือแสวงหาประโยชน์ทางการค้าของตนเองได้อย่างเสรี รวมทั้งลีก NBA ก็ไม่อาจกำหนดนโยบายหรือบังคับบัญชาให้บรรดาสมาชิกของลีก NBA ต้องปฏิบัติตามอย่างเด็ดขาด สะท้อนให้เห็นว่าลีก NBA ไม่มีอำนาจสั่งการทางธุรกิจเหนือบรรดาสมาชิกของตนได้อย่างสมบูรณ์ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ลีก NBA มีเพียงอำนาจบริหารปกครองกีฬาเฉพาะกิจกรรมกีฬาหรือการแข่งขันกีฬาที่ตนจัดในชนิดกีฬาดังกล่าวเท่านั้น ฉะนั้นลีก NBA จึงไม่ได้มีความสัมพันธ์ประหนึ่งเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน (Single Entity Operation) (Jacobs, 1991) การใช้อำนาจของลีก NBA จึงไม่ถือว่าเป็นการผูกขาด ลดหรือจำกัดการแข่งขันทางการค้าในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาสเกตบอล แล้วกฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้าสหรัฐอเมริกาก็มุ่งควบคุม

พฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจการค้าที่ใช้อำนาจเหนือตลาดนั้นก็เนื่องมาจากผู้ประกอบธุรกิจการค้ามีอำนาจเหนือตลาดจนสามารถดำเนินการต่าง ๆ อย่างอิสระหรือใช้อิทธิพลเหนือตลาดอย่างสมบูรณ์ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาเบสบอลในสหรัฐอเมริกาได้

แต่กระนั้นก็ตามรูปแบบการดำเนินธุรกิจของลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลในสหรัฐอเมริกา ได้แก่ รูปแบบการดำเนินธุรกิจของลีก Major League Baseball (หรือลีก MBL) อันเป็นลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลที่สำคัญในสหรัฐอเมริกา กลับได้รับการยกเว้นไม่ถือเป็นพฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมหรือยกเว้นไม่ถือเป็นการผูกขาดทางการค้า (Antitrust Exemption) (Grow, 2014) เพราะศาลสหรัฐอเมริกาได้เคยวินิจฉัยวางหลักเอาไว้ในคดี Federal Baseball Club of Baltimore, Inc. v. National League of Professional Baseball Clubs, et al., 259 U.S. 200 (1922) ซึ่งศาลสหรัฐอเมริกาได้วินิจฉัยว่าลีก National League of Professional Baseball Clubs (ลีก National League หรือลีก NL) ในฐานะผู้จัดการแข่งขันกีฬาเบสบอลในสหรัฐอเมริกา (และแคนาดา) เพื่อแสวงหากำไรและประโยชน์ทางเศรษฐกิจอื่น ๆ (For Profit) จากการจัดกิจกรรมหรือการแข่งขันกีฬาเบสบอลในสหรัฐอเมริกา กลับทำข้อตกลงทางธุรกิจรวมหัว (Conspired) กับลีก American League of Professional Baseball Clubs (ลีก American League หรือลีก AL) เพื่อกดดันให้สโมสรสหพันธ์เบสบอลแห่งเมืองบัลติมอร์ (Federal Baseball Club of Baltimore) (สโมสรกีฬาเบสบอลของเมืองที่ใหญ่ที่สุดในมลรัฐแมริแลนด์) และสโมสรกีฬาเบสบอลบางสโมสรต้องออกจาก (Leave) การเป็นสมาชิกในลีกของตน พร้อมรวมหัวกันทำข้อตกลงทางธุรกิจบางอย่างเพื่อจ่ายเงิน (Buying Out) ให้สโมสรกีฬาเบสบอลบางรายเข้ามาสังกัดในลีกการแข่งขันที่ตนเองเป็นผู้จัด การกระทำดังกล่าวไม่ถือเป็นการตกลงร่วมกันระหว่างลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลในฐานะที่เป็นผู้ประกอบธุรกิจการค้าในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาเบสบอล ในลักษณะที่เป็นการทำลายการแข่งขันในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาเบสบอลในสหรัฐอเมริกาที่ส่งผลกระทบต่อลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลรายอื่น ๆ หรือบรรดาสมาชิกของตนเอง อีกทั้ง Justice Oliver Wendell Holmes ผู้พิพากษาในคดีนี้ก็ให้ความเห็นในทางกฎหมายว่าการตกลงร่วมกันระหว่างลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอล ซึ่งแม้ว่าจะเป็นการแข่งขันธุรกิจการค้าในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาเบสบอล แต่พฤติกรรมระหว่างลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลดังกล่าวไม่ถือเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาเบสบอล ซึ่งพฤติกรรมระหว่างลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลไม่ใช่เรื่องข้อตกลงทางการค้าที่นำไปสู่การผูกขาดทางการค้าตามกฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้าสหรัฐอเมริกา อีกทั้งพฤติกรรมระหว่างลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลจึงไม่ถือเป็นการผูกขาดทางการค้าในลักษณะที่เป็นการรวมหัวกันจำกัดการแข่งขันทางการค้าหรือใช้อำนาจเหนือตลาดตามนิยามความหมายในกฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้าสหรัฐอเมริกา (Blair & Wang, 2020) เหตุนี้เองการปฏิบัติทางการค้าในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาเบสบอลจึงเป็นข้อยกเว้นที่ไม่นำเอากฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้าสหรัฐอเมริกามาใช้ (Exemption from U.S. Antitrust Law) (Grow, 2012) การสร้างข้อยกเว้นเช่นนี้ส่งผลดีต่อเสรีภาพในการทำสัญญาหรือข้อตกลงเพื่อพัฒนาองค์ประกอบทางธุรกิจและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางธุรกิจกีฬาเบสบอลที่สอดคล้องกับการบริหารปกครองลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอล ที่นำไปสู่การสร้างคุณค่าในการแข่งขันกีฬากับประโยชน์ทางเศรษฐกิจไปในคราวเดียวกัน ตลอดจนทำให้ลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลรายการใหญ่ (Major League) ในฐานะผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจหรือมีอำนาจกำกับดูแลลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลรายการเล็ก (Minor League) มีเสรีภาพที่จะตกลงกับผู้ประกอบกิจการลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลรายการเล็กในฐานะผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจกีฬาเบสบอลภายใต้การกำกับดูแล ให้ดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องตรงตามความประสงค์และเอื้อประโยชน์ต่อลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลรายการใหญ่ ในทางตรงข้ามผลของคำพิพากษาของศาลสหรัฐอเมริกาเช่นนี้นี้ย่อมเปิดช่องให้ลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลรายการใหญ่ที่ดำเนินการในรูปแบบที่

ไม่เป็นธรรม ซึ่งกระทบต่อการรวมตัวของนักกีฬาเบสบอลอาชีพในลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลรายเล็กเพื่อเจรจาข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง (Collective Bargaining) (Che and Humphreys, 2015) อาทิ เงื่อนไขการจ้างการทำงาน กำหนด วัน เวลาทำงาน ค่าจ้าง สวัสดิการ การเลิกจ้าง ประโยชน์อื่น ๆ ของนายจ้างหรือลูกจ้างเกี่ยวกับการทำงาน ซึ่งลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลรายการใหญ่มีอำนาจหรืออิทธิพลเหนือตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาเบสบอลสหรัฐอเมริกา (Braver, 1996) ลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลรายการใหญ่มักใช้อำนาจออกกฎหรือคำสั่งที่มีผลเป็นการทั่วไปให้บรรดาผู้ประกอบการกิจการลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลรายเล็กในฐานะผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจและลูกจ้างที่อยู่ภายใต้การบริหารปกครองของผู้ประกอบการกิจการลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลรายเล็กต้องปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับสภาพงานที่ลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลรายการใหญ่กำหนดเอาไว้อย่างเคร่งครัด (Scalzo, 2014) เป็นต้น

5. บทสรุป

กล่าวโดยสรุป ผู้เขียนเห็นว่ากฎหมาย Sherman Act เป็นหลักเกณฑ์ที่บัญญัติเอาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับต่อต้านการกระทำอันถือเป็นพฤติกรรมผูกขาดทางการค้า ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ระบุห้ามไม่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมสหรัฐอเมริกากระทำเอาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน ถ้าผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ก็จะย่อมจะได้รับผลร้ายหรือถูกลงโทษ ลีกการแข่งขันกีฬาในฐานะผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาก็จำเป็นต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้อย่างเคร่งครัด ในขณะที่เดียวกันระบบกฎหมายสหรัฐอเมริกาที่เปิดโอกาสให้ศาลในฐานะที่เป็นผู้ใช้กฎหมายปรับใช้และตีความกฎหมาย Sherman Act โดยศาลสหรัฐอเมริกาสามารถทำคำพิพากษาที่วิเคราะห์กฎหมาย Sherman Act ทั้งบทบัญญัติที่เขียนเอาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและเจตนารมณ์ของกฎหมาย ทั้งนี้การปรับใช้และตีความกฎหมายฉบับนี้ย่อมเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาความสงบเรียบร้อยในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬา (ในทุกชนิดกีฬา) ไม่ให้ลีกการแข่งขันกีฬาและบรรดาสมาชิกดำเนินธุรกิจการค้ากับกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นการผูกขาดทางการค้าพร้อมกับสร้างความเป็นธรรมให้กับการแข่งขันทางการค้าระหว่างบรรดาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬานอกจากนี้คำพิพากษาของศาลสหรัฐอเมริกาจึงเป็นบ่อเกิดและที่มาของหลักเกณฑ์บางประการ คำพิพากษาดั้งเดิมของศาลสหรัฐอเมริกาได้เคยตัดสินเอาไว้ในบางคดี ก็ถูกใช้เป็นบรรทัดฐานที่ศาลสหรัฐอเมริกาต่อมาต้องยึดถือหลักเกณฑ์และพิพากษามาตาม เช่น ศาลสหรัฐอเมริกาวางหลักเกณฑ์เอาไว้ว่าการประกอบธุรกิจการค้าของลีก MLB อันเป็นลีกการแข่งขันกีฬาเบสบอลที่สำคัญในสหรัฐอเมริกาถือเป็นข้อยกเว้นจากการบังคับใช้กฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้าสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

REFERENCES

- Braver, A. F. (1996). Baseball or Besoburo: Tie Implications of Antitrust Law on Baseball in America and Japan. *New York Law School Journal of International and Comparative Law*, 67(3), 421-454.
- Blair, D. R. and Wang, W. (2020). Rethinking Major League Baseball's Antitrust Exemption. *Journal of Legal Aspects of Sport*, 30(1), 18-40.
- Che, X. G. and Humphreys, B. R. (2015). Competition Between Sports Leagues: Theory and Evidence on Rival League Formation in North America. *Review of Industrial Organization*, 46(2), 127-143.

- Cyrenne, P. (2009). Modelling Professional Sports Leagues: An Industrial Organization Approach. *Review of Industrial Organization*, 34(3), 193–215.
- Devlin, J. A. and Jacobs, M. (2011). Joint-Venture Analysis after American Needle. *Journal of Competition Law & Economics*, 7(3), 543–572.
- Farzin, L. (2015). On the Antitrust Exemption for Professional Sports in the United States and Europe. *Jeffrey S. Moorad Sports Law Journal*, 22(1), 75–108.
- Federal Trade Commission. (2023). *The Antitrust Laws*. Retrieved from <https://www.ftc.gov/advice-guidance/competition-guidance/guide-antitrust-laws/antitrust-laws>
- Grow, N. (2012). In Defense of Baseball's Antitrust Exemption. *American Business Law Journal*, 49(2), 211–273.
- Grow, N. (2014). *Baseball on trial: The origin of baseball's antitrust exemption*. Urbana, IL: University of Illinois Press.
- Grow, N. (2015). Regulating professional sports leagues. *Washington and Lee Law Review*, 72(2), 573–652.
- Heintel, R. C. (1996). The Need for an Alternative to Antitrust Regulation of the National Football League. *Case Western Reserve Law Review*, 46(4), 1033–1069.
- Jacobs, M. S. (1991). Professional sports leagues, antitrust, and the single-entity theory: A defense of the status quo. *Indiana Law Journal*, 61(1), 25–58.
- McCann, M. A. (2017). *The Oxford handbook of American sports law*. New York: Oxford University Press.
- Robinson, W. C. (1957). Professional Sports and the Antitrust Laws. *The Southwestern Social Science Quarterly*, 38(2), 133–141. <http://www.jstor.org/stable/42866091>
- Rosenbaum, N. T. (1987). The antitrust implications of professional sports leagues revisited: emerging trends in the modern era. *University of Miami Law Review*, 41(4), 729–822.
- Ross, F. S. (1990). An Antitrust Analysis of Sports League Contracts with Cable Networks. *Emory Law Journal*, 39(1), 463–497.
- Ross, F. S. (2001). Antitrust Options to Redress Anticompetitive Restraints and Monopolistic Practices by Professional Sports Leagues. *Case Western Reserve Law Review*, 52(1), 133–171.
- Ross, F. S. and Szymanski, S. (2006). Antitrust and Inefficient Joint Ventures: Why Sports Leagues Should Look More Like McDonald's and Less Like the United Nations. *Marquette Sports Law Review*, 16(2), 213–259.
- Scalzo, G. (2014). *Major League Baseball's Antitrust Exemption and the Impact of the Curt Flood Act* (Doctoral dissertation, Liberty University, Virginia, United States). Retrieved from <https://digitalcommons.liberty.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1473&context=honors>

- Shropshire, L. K. (1990). Thoughts on International Professional Sports Leagues and the Application of United States Antitrust Laws. *Denver Law Review*, 67(2), 193–212.
- Surdam, D. G. (2015). *The big leagues go to Washington: Congress and sports antitrust, 1951-1989*. Urbana, IL: University of Illinois Press.

ข้อมูลติดต่อ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปีติเทพ อยู่เย็นยง (Assistant Professor Dr. Pedithep Youyuenyong)
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (Faculty of Law, Chiang Mai University)
E-mail : pedithep.y@cmu.ac.th